

C-377/21. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2021. június 21.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Cour du travail de Mons (Belgium)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2021. június 15.

Fellebbezők, eredetileg alperesek

Ville de Mons,

Zone de secours Hainaut - Centre

Ellenérdekű fél, eredetileg felperes:

RM

1. A jogvita tárgya és az alapul szolgáló tények

- 1 RM-et teljes munkaidőben foglalkoztatott hivatásos tűzoltóként 2001. április 1-jén vette fel Mons város önkormányzata, majd 2015. január 1-jén ugyanezen beosztásban átvette a tűzvédelmi szolgálatok átszervezése során létrehozott Zone Hainaut-Centre. 1982. január 1-jétől 2002. július 31-ig részmunkaidőben önkéntes tűzoltó volt Mouscron városban, miközben bizonyos időszakokban gépjárművezetői vagy biztonsági őrként tevékenykedett.
- 2 A szolgálati idejének kiszámításakor Mons város önkormányzata, majd a Zone de secours Hainaut-Centre lényegében egyrészt az önkéntes tűzoltóként részmunkaidőben ténylegesen ellátott szolgálati órákra 811 órát, azaz 3 hónapot és 17 napot vett figyelembe, másrészt szakmai tapasztalat címén a gépjárművezetőként vagy biztonsági őrként eltöltött szolgálati időt a felső hatának megfelelő hat évben állapította meg.

- 3 RM vitatja e számítást, és a részmunkaidős önkéntes tűzoltói jogállása 1982. január 1-jétől 2002. július 31-ig terjedő teljes időszakának, azaz 20 év és 7 hónap figyelembevételét kéri. Miután a 2016. április 15-i felszólítás eredménytelen maradt, 2016. május 23-án keresetlevelet terjesztett a tribunal du travail du Hainaut, division de Mons (hainaut-i munkaügyi bíróság, monsi körzet) elé.
- 4 2019. február 25-i ítéletével a tribunal du travail du Hainaut, division de Mons (Monsban eljáró hainauti munkaügyi bíróság) RM szolgálati idejét lényegében az 1982. január 1. és 2002. július 31. közötti időszakra, 20 év 7 hónapban határozta meg, azzal a pontostással, hogy ezt az időszakot a ténylegesen teljesített szolgálati óraszám figyelembevétele nélkül, és más jogcímen már beszámított időszakok (a nehéz tehergépjárművek vezetőjeként szerzett hat év és a 2001. április 1. és 2002. július 31. között hivatásos tűzoltóként végzett tevékenység) figyelmen kívül hagyásával kell értékelni. Egyebekben rendelkezett a 2011. április 15-nél korábbi (a 2016. április 15-i felszólítást öt évvel megelőző) illetményhátralékok tekintetében elévült fizetési igényről.
- 5 2020. április 16-án Mons város önkormányzata, 2020. április 20-án pedig a Zone de secours Hainaut-Centre fellebbezést nyújtott be ezen ítélettel szemben.

2. A szóban forgó rendelkezések

A. Az uniós jog

A UNICE, a CEEP és az ESZSZ által a részmunkaidős foglalkoztatásról kötött keretmegállapodásról szóló, 1997. december 15-i 97/81/EK tanácsi irányelv (a továbbiakban szintén: részmunkaidős foglalkoztatásról szóló keretmegállapodás)

- 6 A „Hatály” címet viselő 2. szakasz a következőképpen rendelkezik:
 „1. Ez a megállapodás olyan részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalókra vonatkozik, akik törvény, kollektív szerződés vagy a tagállamban kialakult gyakorlat [helyesen: akik az egyes tagállamokban hatályos jogszabályok, kollektív szerződések vagy az ott kialakult gyakorlat] szerint munkaszerződéssel vagy munkaviszonnyal rendelkeznek.”
- 7 „A megkülönböztetés [helyesen: hátrányos megkülönböztetés] tilalmának elve” című 4. szakasz a következőképpen rendelkezik:
 „1. A foglalkoztatási feltételek szempontjából a részmunkaidőben foglalkoztatottak nem részesülhetnek kedvezőtlenebb bánásmódban, mint a velük összehasonlítható, teljes munkaidőben foglalkoztatottak, csupán azért, mert részmunkaidőben dolgoznak, kivéve ha az eltérő bánásmód objektív alapon [helyesen: objektív okkal] igazolható.
 2. Adott esetben az időarányosság elvét (pro rata temporis) kell alkalmazni.

3. E szakasz végrehajtásra történő előkészítését [helyesen: E szakasz alkalmazásának részletes szabályait] a tagállamok és/vagy a szociális partnerek az európai jog, a nemzeti jogszabályok, a kollektív megállapodások és a gyakorlat figyelembevételével határozzák meg.

4. Ha ezt objektív okok igazolják, akkor a nemzeti joggal, kollektív szerződésekkel vagy gyakorlattal összhangban, a szociális partnerekkel folytatott tanácskozást követően a tagállamok és/vagy a szociális partnerek adott esetben egy vállalkozásnál eltöltött időtől [helyesen: szolgálati], a munkaidőtől vagy kereseti feltételektől tehetnek függővé bizonyos foglalkoztatási feltételeket. A részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalók különleges foglalkoztatási feltételekhez való hozzájutását [helyesen: konkrét foglalkoztatási feltételei alkalmazásának szempontjait] időszakonként felül kell vizsgálni, tekintettel a 4. szakasz 1. bekezdésében meghatározott megkülönböztetés tilalmának elvére.”

B. A belga szabályozás

A 2002. március 20-i (2002. április 9-én hatályba lépett) arrêté fixant les dispositions générales relatives à la valorisation des services antérieurs accomplis par des membres volontaires des services publics d'incendie recrutés en tant que membres professionnels (a hivatásos tűzoltóság önkéntes tagjai által teljesített korábbi szolgálatok értékelésére vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról szóló, királyi rendelet).

Az 1. cikk úgy rendelkezik, hogy a hivatásos tűzoltók számára a díjazásuk kiszámítása során a hivatásos tűzoltóságnál önkéntesként teljesített szolgálati évek számának megfelelő szolgálati időt kell elismerni.

A 2002. március 20-i királyi rendeletet módosító 2006. június 2-i királyi rendelet

Az 1. cikk kifejezetten kimondta, hogy ez az egyenértékűség hivatalból csak a 2002. április 9-ét követően felvett személyi állományra alkalmazandó, és minden egyes hivatásos tűzoltóságnak lehetősége van arra, hogy ennek lehetőségét a 2002. április 9. előtt felvett személyzet részére is biztosítsa.

Les statuts administratif et pécuniaire du personnel non enseignant de la Ville de Mons (Mons város önkormányzatának a tanárokon kívüli munkavállalóira vonatkozó igazgatási és pénzügyi szabályzata)

8 A 13. cikk így rendelkezik:

„A tűzoltóság önkéntes alkalmazottja által megszerzett szolgálati időt nem kell figyelembe venni abban az esetben, ha ezen alkalmazottat e szervezeti egységen belül hivatásossá nevezik ki”.

- 9 A fent hivatkozott, 2002. március 20-i királyi rendeletet módosító 2006. június 2-i királyi rendelettel elfogadott 13a. cikk lényegében a következőképpen rendelkezik:

2007. július 1-jétől a tűzoltóság hivatásos tagjai számára a díjazásuk kiszámítása során a hivatásos tűzoltóságnál önkéntesként teljesített szolgálati évek számának megfelelő szolgálati időt kell elismerni a következő szabályok szerint:

1. a 2002. április 9 előtt szolgálatba lépett alkalmazottak esetében a tényleges munkavégzéssel arányosan (az évente ténylegesen végzett tevékenység óraszám);
2. a 2002. április 9. után szolgálatba lépett alkalmazottak esetében: a teljesített szolgálat időtartamának figyelmen kívül hagyásával.

3. A felek álláspontja

A. RM.

- 10 RM azt állítja, hogy az önkéntes tűzoltóként eltöltött időt teljes mértékben, nem pedig a teljesített szolgálat időtartamával arányosan kell figyelembe venni. Ezen időszaknak a teljesített szolgálat időtartamával arányos figyelembevétele indokolatlan eltérő bánásmódot jelent a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalók és a részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalók között.
- 11 Következésképpen a szolgálati idejének számítása során figyelembe veendő önkéntes tűzoltói tevékenysége időtartamának az 1982. január 1-jétől 2002. július 31-ig eltelt 20 év és 7 hónap egészére kell kiterjednie.

B. A fellebbezők

- 12 A fellebbezők azt állítják, hogy MR szolgálati idejét az alkalmazandó szabályozásnak megfelelően, a teljes munkaidőben foglalkoztatott hivatásos tűzoltóként történő alkalmazásának időpontjára, azaz 2001. április 1-re hivatkozással állapították meg. Mons város önkormányzatának a tanárokon kívüli munkavállalóira vonatkozó igazgatási és pénzügyi szabályzatata 13a. cikke különösen a 2002. április 9. előtt felvett alkalmazottak esetében előírja, hogy az önkéntes tűzoltóként eltöltött éveket a szolgálati idő számítása során a tényleges munkavégzés időtartamával arányosan kell figyelembe venni (az évente ténylegesen teljesített óraszám).
- 13 Mivel MR-re már a teljes munkaidős rendszer vonatkozik, nem hivatkozhat a részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalókra vonatkozó jogszabályra.
- 14 Másodlagosan a fellebbezők azt indítványozzák, hogy a részmunkaidős foglalkoztatásról szóló keretmegállapodás, és különösen annak 4. szakasza

értelmezése érdekében a bíróság előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel forduljon a Bírósághoz.

4. A cour du travail (munkaügyi bíróság) által elfogadott értékelés

- 15 Az a teljes munkaidős rendszer, amelybe RM-et felvették, semmiképpen nem akadályozza annak, hogy a szolgálati ideje alatt a részmunkaidős munkavállalókra vonatkozó jogszabályokra hivatkozzon azon időszakra vonatkozóan, amelynek során részmunkaidőben dolgozott.
- 16 A 2. szakasza értelmében az önkéntes tűzoltók valóban a részmunkaidős foglalkoztatásról szóló keretmegállapodás hatálya alá tartoznak, amennyiben munkaviszonyukat a nemzeti szabályozás határozza meg.
- 17 A részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalók fizetési fokozatának meghatározása a részmunkaidős foglalkoztatásról szóló keretmegállapodásnak a foglalkoztatási feltételekre vonatkozó 4. szakasza hatálya alá tartozik.
- 18 Mindenképpen értelmezni kell a részmunkaidős foglalkoztatásról szóló keretmegállapodás 4. szakaszát.
- 19 Ilyen körülmények között a cour du travail, (munkaügyi bíróság) helyt adva a fellebbezők másodlagos kérelmének, és előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdést terjeszti a Bíróság elé.

5. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 20 A Cour de travail (munkaügyi bíróság) a következő kérdést teszi fel:

Úgy kell-e értelmezni az UNICE, a CEEP és az ESZSZ által a részmunkaidős foglalkoztatásról kötött keretmegállapodásról szóló, az 1997. december 15-i 97/81/EK tanácsi irányelvvel végrehajtott keretmegállapodás 4. szakaszát, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely szerint a teljes munkaidőben foglalkoztatott hivatásos tűzoltók illetményének kiszámítása során a fizetési fokozat meghatározására vonatkozóan a részmunkaidőben önkéntes tűzoltóként teljesített szolgálatot a munka mennyisége, vagyis a tényleges munkavégzés időtartama alapján, az időarányosság elvének (pro rata temporis) figyelembe vételével kell értékelni, nem pedig azon időtartam alapján, amelyen belül a munkavégzésre sor került?